

Szczepienia ochronne dobrodziejstwem dla społeczeństwa

Dr n.med. Anna Szczerba – Sachs

**Zastępca Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w
Katowicach**

Wirusowe zapalenie wątroby typu B powikłania

- Przewlekłe zapalenie wątroby
- Marskość pozapalna wątroby
- Rak pierwotny wątroby
- Sprzyja zakażeniu wzw typ C

Błonica, tężec krztusiec powikłania

- Błonica gardła u dzieci starszych groźna postać hipertoksyczna: trwałe uszkodzenie mięśnia sercowego, porażenie nerwów IX, X, III, porażenia połowicze, niewydolność narządów mięsnych głównie nerek, zgon
- Błonica krtani niedotlenienie przewlekłe - zmiany trwałe w OUN, przy braku szybkiej pomocy medycznej zgon
- Tężec – neurotoksyna rozległe uszkodzenia wielonarządowe w tym głównie w zakresie OUN
- Krztusiec u małych dzieci: zapalenie płuc, odmiedniczkowe zapalenie nerek, objawy mózgowe drgawki bezdech, zespół encephalopatii trwałe uszkodzenie OUN, zgon

Poliomyelitis (porażenie dziecięce nagminne) powikłania

- **Postać porażenna rdzeniowa**
- **Postać porażenna mózgowa**
- **Postać porażenna opuszkowa**

Różyczka wrodzona

- Niska waga urodzeniowa.
- Kardiologiczne zmiany: przetrwały przewód tętniczy ze zwężeniem tętnicy płucnej lub bez.
- Zaćma.
- Narastające opóźnienie rozwoju motoryczno-sensorycznego.
- Głuchota.

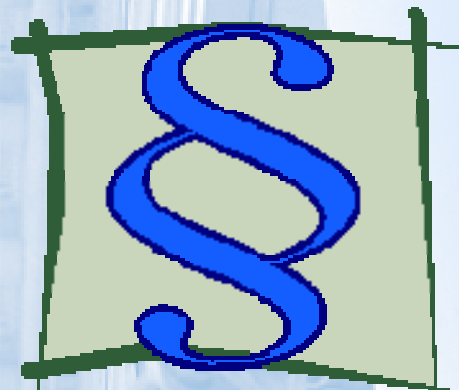

Odra, świnka, powikłania

- Odra zapalenie płuc, zapalenie mózgu i/lub rdzenia kręgowego, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych
- Świnka groźna dla kobiet w I trymestrze ciąży –poronienia, wady wrodzone płodu, u dzieci, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych

PODSTAWY PRAWNE

DO WYKONYWANIA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

- Ustawa z dnia 06 września 2001r. o chorobach zakaźnych i zakażeniach (Dz.U. Nr 126, poz. 1384)

- Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 14.03.2006r w sprawie przeprowadzania szczepień ochronnych przeciwko chorobom zakaźnym w 2006r., (D.U. MZ nr5, poz. 21, z dnia 30.03.2006r.)

PROGRAM SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

zbiór zaleceń specjalistów chorób zakaźnych, ustalany przez Główny Inspektorat Sanitarny, zatwierdzony przez Ministerstwo Zdrowia zawiera następujące pozycje:

I. Szczepienia obowiązkowe – kalendarz szczepień

(finansowane ze środków publicznych, czyli bezpłatne) przeznaczony dla :

A. dzieci i młodzieży, według wieku

B. osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie

II. Szczepienia zalecane – niefinansowane ze środków znajdujących się w budżecie MZ

III. Informacje uzupełniające

PSO jest publikowany corocznie, jako obowiązujący na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

WYKONAWSTWO SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2004 - 2005

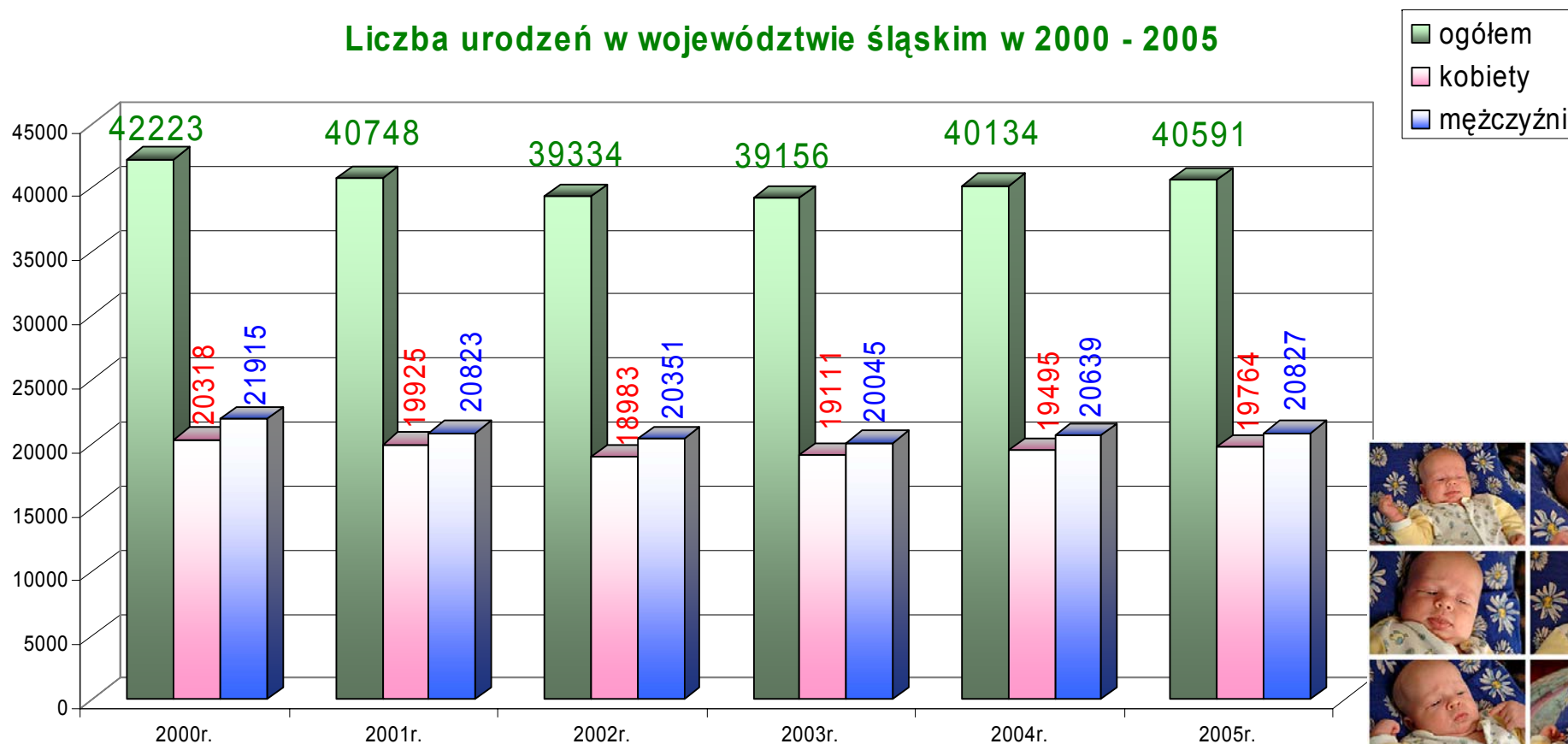
Na podstawie

1. Danych skumulowanych z druków MZ- 54 za rok 2004 i 2005;
2. Biuletynu „Szczepienia ochronne w Polsce w 2004 roku” opublikowanym przez PZH

POPULACJA URODZONYCH DZIECI W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2000 - 2005

Liczba urodzeń w województwie śląskim w 2000 - 2005

PODSUMOWANIE

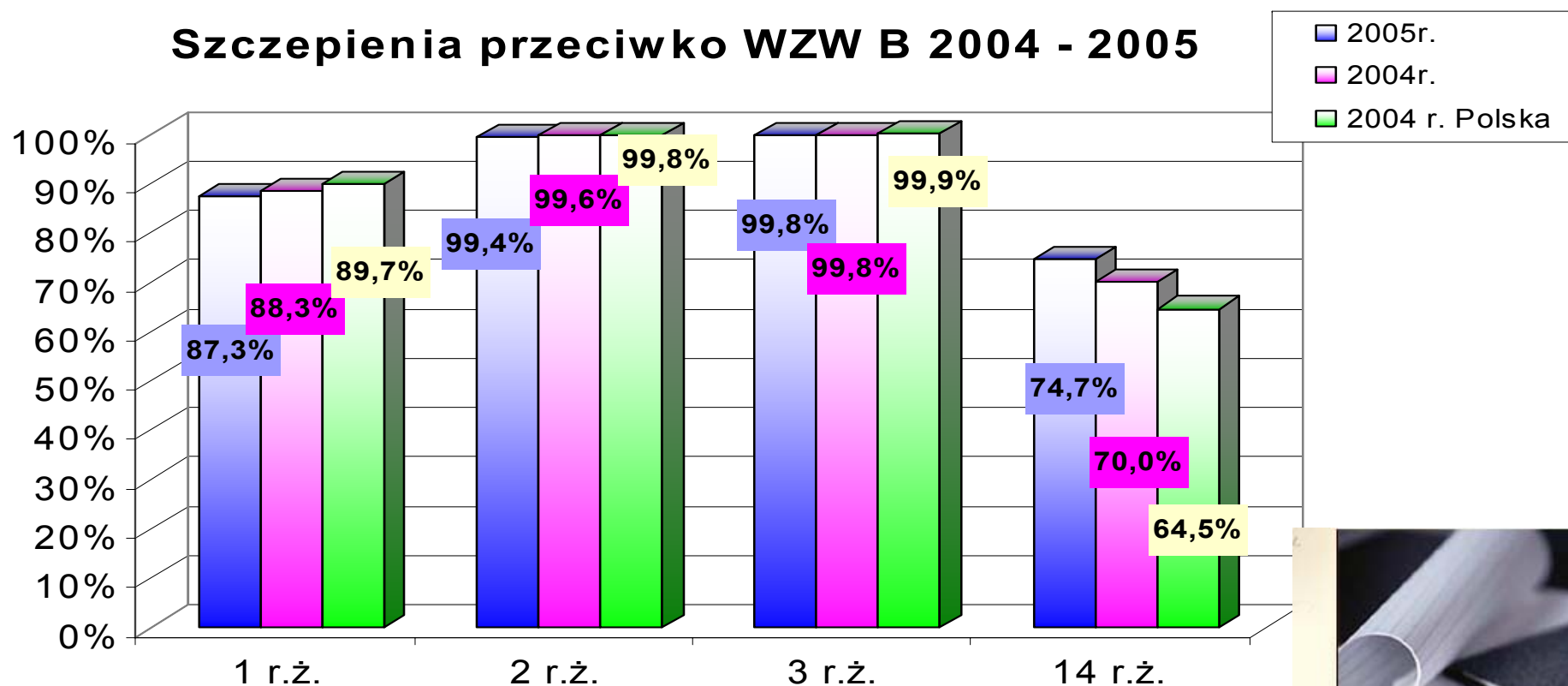
Wyszczepialność dzieci w pierwszym roku życia jest niższa o 1% w porównaniu do 2004r. Porównując dane za 2004r. do Polski wyszczepialność jest gorsza o 2,4%.

Wyszczepialność dzieci w drugim roku życia w porównaniu do 2004r. spadła o 0,2%.

Porównując dane za 2004r. do Polski wyszczepialność jest gorsza o 0,2%.

Wyszczepialność w czternastym roku życia jest lepsza o 4,7% w porównaniu do 2004r. W stosunku do danych ogólnopolskich w 2004r. województwo śląskie było lepsze o 10,2%.

Szczepienia przeciwko WZW B 2004 - 2005

PODSUMOWANIE

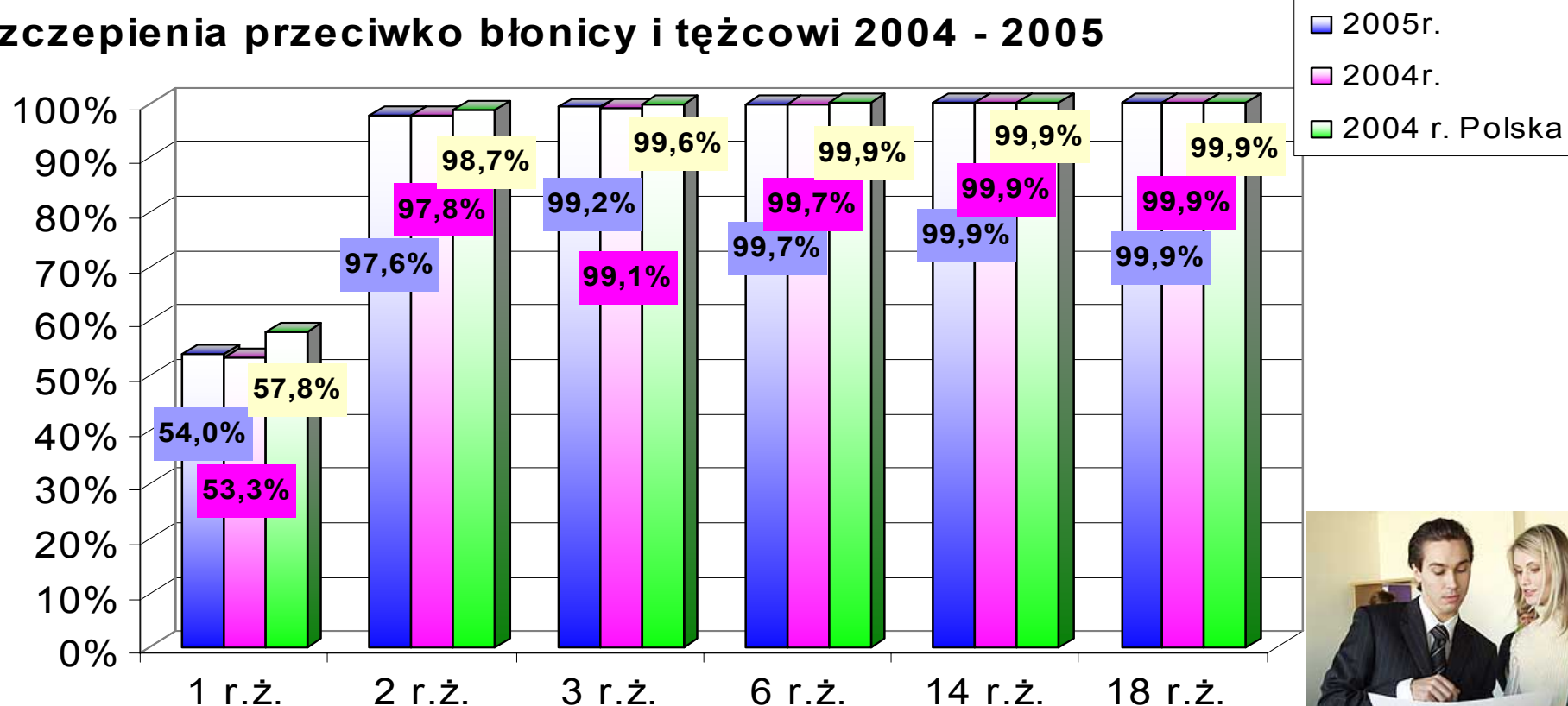
Wyszczepialność w pierwszym roku życia w porównaniu do roku ubiegłego jest o **0,7%** lepsza. Analizując 2004r. dane Śląska są o **4,5%** gorsze w stosunku do ogólnopolskich.

Wyszczepialność w drugim roku życia jest o **0,2%** gorsza w porównaniu do 2004r.

Porównując dane za 2004r. Śląsk jest gorszy o **0,9%**.

Wyszczepialność w trzecim roku życia jest lepsza o **0,1%** w porównaniu do 2004r. Śląsk w 2004r. był o **0,5%** gorszy w porównaniu do Polski.

Szczepienia przeciwko błonicy i tężcowi 2004 - 2005

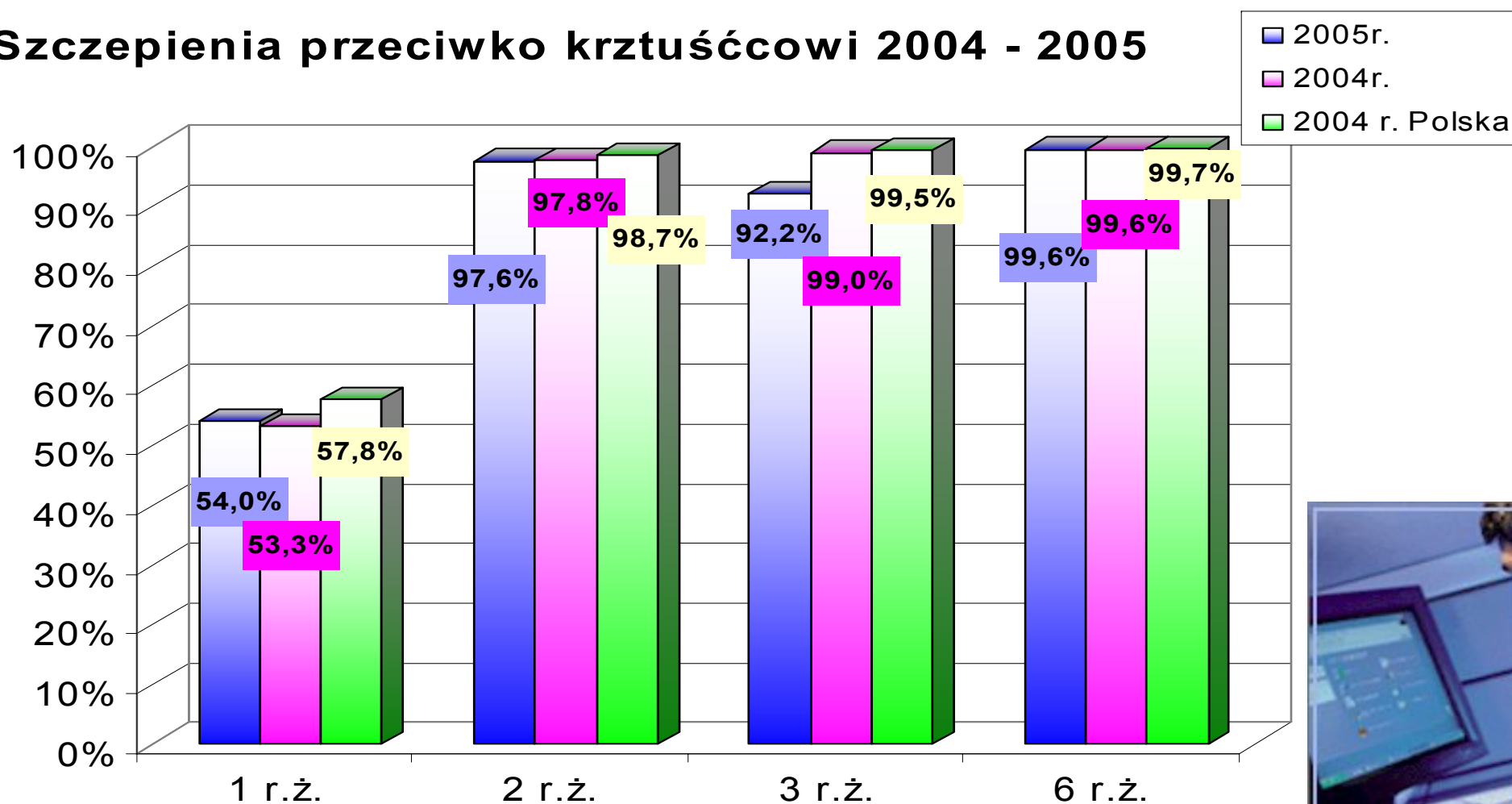

Wyszczepialność w pierwszym roku życia poprawiła się o **0,7%** w stosunku do roku ubiegłego. Analizując rok 2004 Śląsk jest gorszy o **4,5%**.

Wyszczepialność w drugim roku życia spadła o **0,2%**. W 2004r. Śląsk był gorszy od Polski o **0,9%**.

W trzecim roku życia wyszczepialność spadła o **6,8%**. W roku 2004 Śląsk był gorszy o **0,5%** w stosunku do Polski.

Szczepienia przeciwko krztuścowi 2004 - 2005

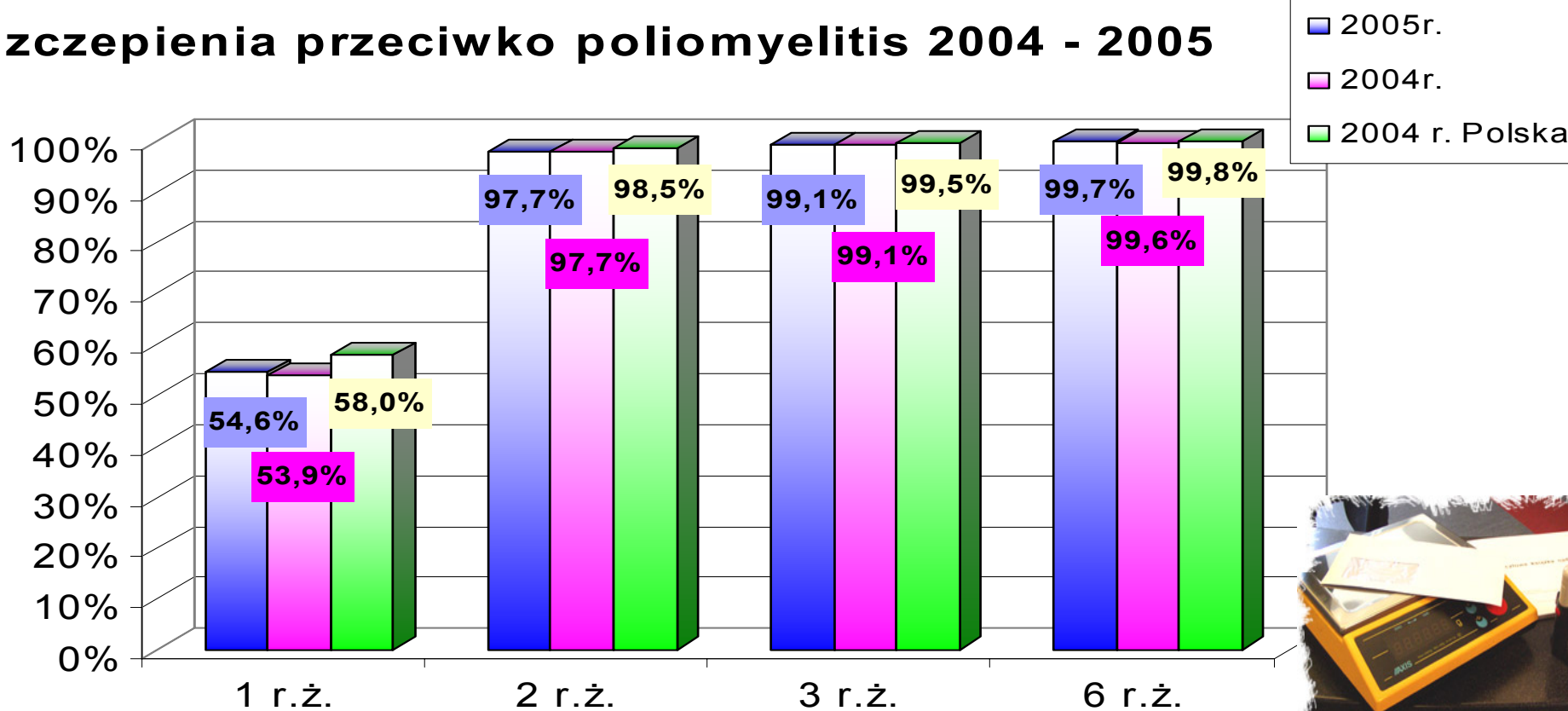
PODSUMOWANIE

Wyszczepialność dzieci w pierwszym roku życia w stosunku do roku ubiegłego poprawiła się o **0,7%**. W roku 2004 analizując Śląsk w porównaniu do Polski wyszczepialność jest gorsza o **4,1%**.

Wyszczepialność dzieci w drugim roku życia nie uległa zmianie. W 2004r. Śląsk był gorszy o **0,8%**.

Wyszczepialność w trzecim roku życia nie zmieniła się. W 2004r. Śląsk był gorszy o **0,4%** w stosunku do Polski.

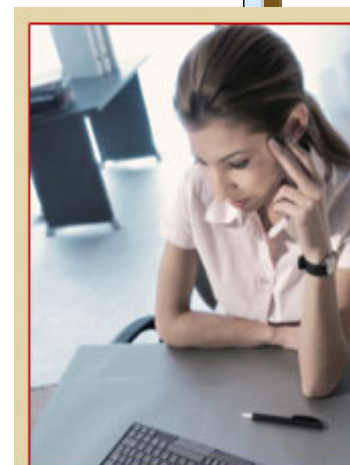
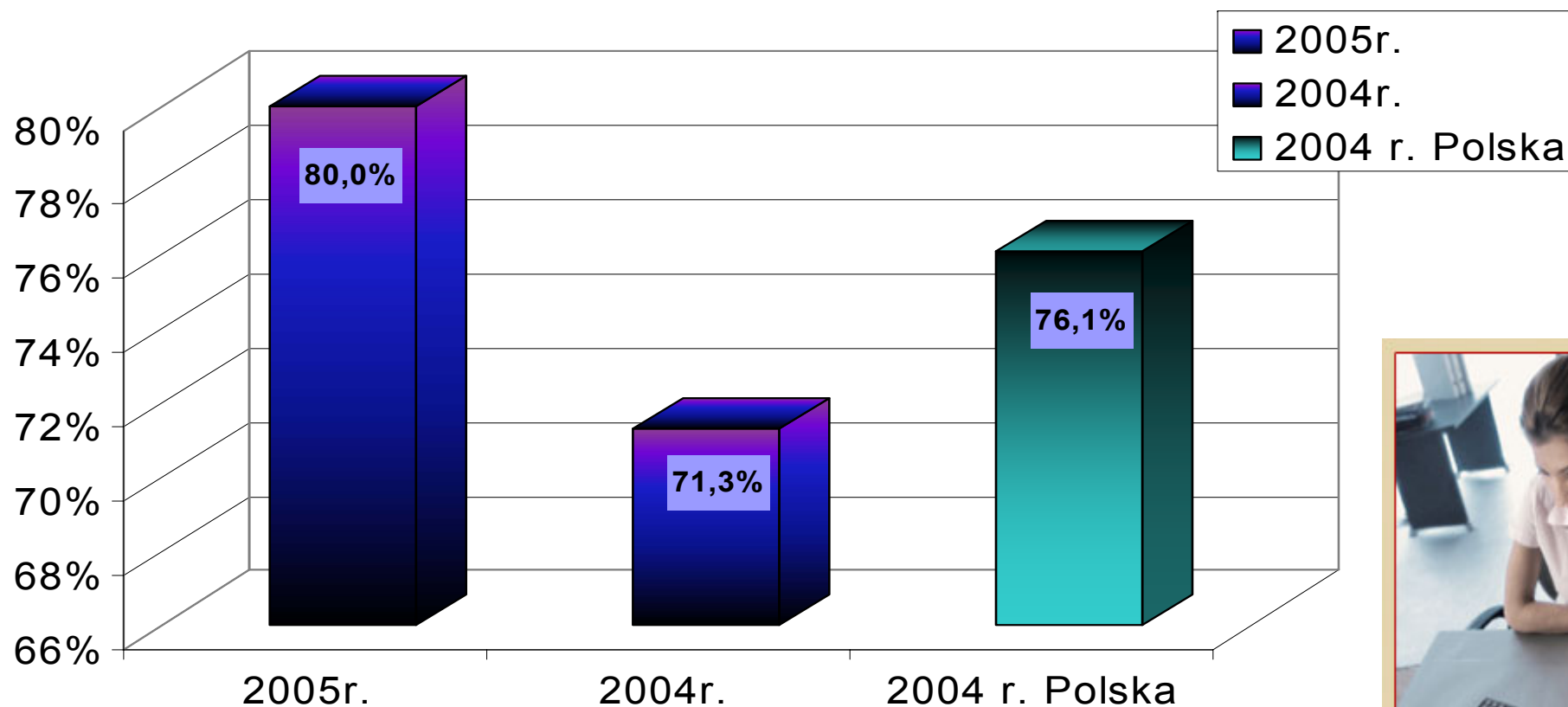
Szczepienia przeciwko poliomyelitis 2004 - 2005

PODSUMOWANIE

Wyszczepialność w drugim roku życia przeciw odrze, śwince i różyczce poprawiła się o **8,7%**.
Analizując rok 2004 Śląsk był gorszy o **4,8%** w stosunku do Polski.

Szczepienie przeciw odrze, śwince i różyczce w 2004 - 2005

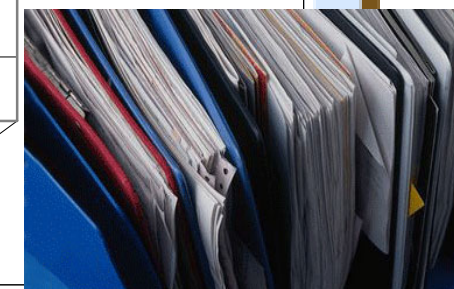
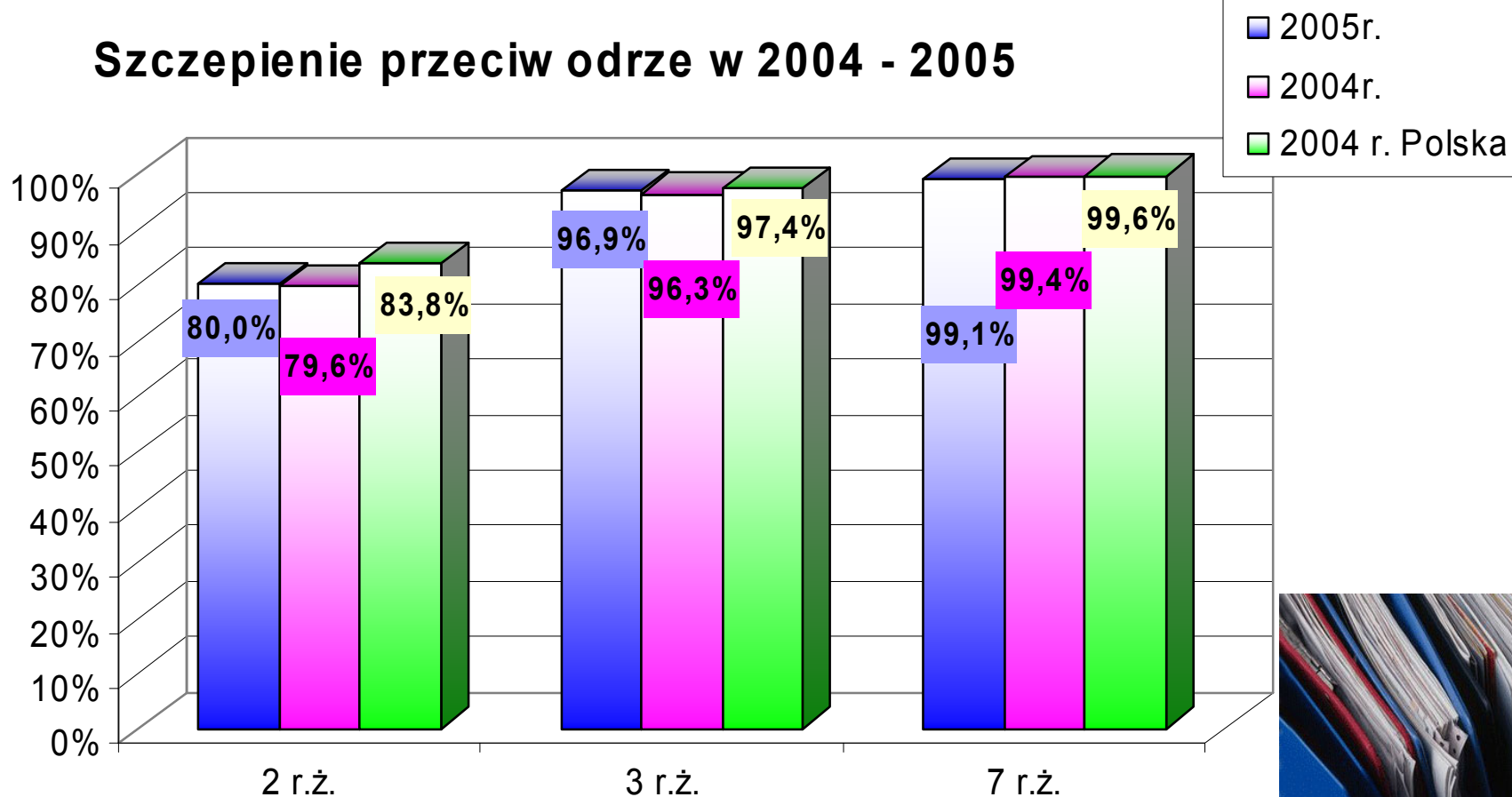
Wyszczepialność przeciwko odrze w drugim roku życia wzrosła w stosunku do 2004r o **0,4%**. Analizując dane za 2004r. Śląsk był gorszy w stosunku do Polski o **4,2%**.

Wyszczepialność trzylatków w stosunku do 2004r. poprawiła się o **0,6%**.

W roku 2004 Śląsk był gorszy w stosunku do Polski o **4,2%**.

Wyszczepialność w siódmym roku życia w porównaniu do 2004 spadła o **0,3%**. W 2004r. Śląsk był gorszy w porównaniu do Polski o **0,2%**.

Szczepienie przeciw odrze w 2004 - 2005

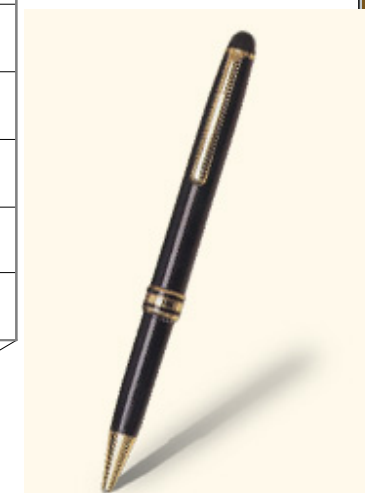
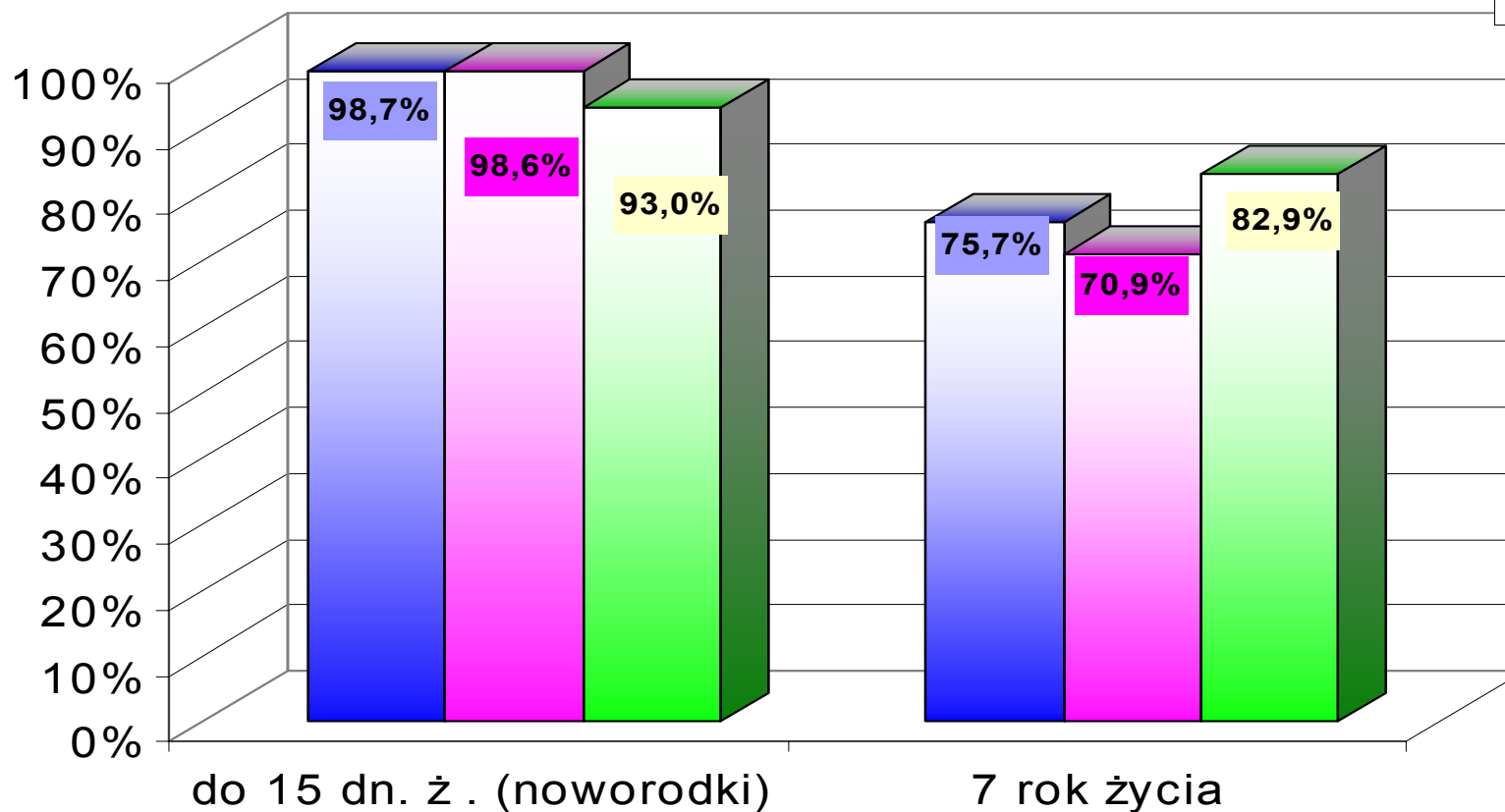

PODSUMOWANIE

Wyszczepialność przeciwko gruźlicy do 15 dnia życia w porównaniu do roku ubiegłego jest o **0,1%** lepsza. Porównując rok 2004 do Polski wyszczepialność jest lepsza o **5,6%**.
Wyszczepialność w 7 roku życia jest lepsza o **4,8%** w stosunku do roku ubiegłego.
Natomiast porównując rok 2004 jest gorsza w porównaniu do danych ogólnopolskich o **12%**.

Szczepienia przeciwko gruźlicy w 2004 - 2005

- 2005r.
- 2004r.
- 2004 r. Polska

Z ANALIZY WYKONAWSTWA SZCZEPIEŃ

OCHRONNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2004 - 2005 WYNIKA:

1. Poprawa w **44%** analizowanych obszarów np. w zakresie szczepień uzupełniających przeciwko WZW B dla 1992 rocznika, p/błonicy i tężcowi uzupełniających dla 2004 rocznika, przeciw różyczce w 13 r.ż.
2. Pogorszenie w **24%** analizowanych obszarów np. w zakresie szczepień pierwotnych przeciwko WZW B dla 2005 rocznika, przeciwko gruźlicy.
3. Nie uległa zmianie w **28%**.

W roku 2004 Śląsk w porównaniu do Polski w analizowanych 25 obszarach był:

1. W **4%** lepszy,
2. W **84%** gorszy,
3. W **8%** pozostał bez różnicy pomiędzy średnią ogólnopolską, a średnią wojewódzką.

ZMIANY W KALENDARZU SZCZEPIEŃ

2000 r. - zamiana OPV na IPV,
-wprowadzenie szczepień przeciwko
WZW typu B dla młodzieży w 14 r.ż.
(gimnazjalistów)

2001 r. - brak zmian w PSO

2002 r. -wycofanie szczepionki przeciwko
gruźlicy w 18 r.ż.

ZMIANY W KALENDARZU SZCZEPIEŃ

2003 r.

- wycofanie OPV (II dawki przypominającej) dla 11-latków,
- możliwość szczepienia dzieci w 6 r.ż. IPV bezpłatnie (przy przeciwwskazaniach do szczepionki żywej OPV).

ZMIANY W KALENDARZU SZCZEPIEŃ

2004 r.

- wprowadzenie dla dzieci w 13-14 m.ż. szczepienia szczepionką skojarzoną przeciw odrze, śwince i różyczce zamiast szczepionki monowalentnej przeciwko odrze,
- zastosowanie DTaP (zamiast DTP) dla dzieci z przeciwwskazaniami potwierdzonymi przez specjalistę do szczepienia pełnokomórkowym krztuścem,
- wprowadzenie szczepionki DTaP jako I dawki przypominającej w 6 r.ż. (zamiast DT),
- wprowadzenie szczepienia przeciw *Haemophilus influenzae* typu b dla dzieci z domów dziecka

ZMIANY W KALENDARZU SZCZEPIEŃ

2005 r.

- wprowadzenie szczepienia przeciw *Haemophilus influenzae* typu b dla dzieci urodzonych w rodzinie jako trzecie lub kolejne dziecko,
- wycofanie w 7r.ż. szczepienia przeciw odrze,
- wprowadzenie szczepienia przeciw odrze, śwince i różyczce w 12 i 13r.ż. szczepionką skojarzoną,
- wycofanie szczepienia przeciwko różyczce u dziewcząt w 13 r.ż. szczepionką monowalentną.

ZMIANY W KALENDARZU SZCZEPIEŃ

2006 r.

- objęcie dzieci w 10 r.ż. (całej populacji), szczepieniem przeciw odrze, śwince i różyczce,
- doszczepianie dziewcząt nieszczepionych wcześniej przeciw różyczce ww. szczepionką skojarzoną,
- wprowadzenie bezpłatnej dawki przypominającej przeciw WZW typu B dla przewlekle chorych, w szczególności dla dializowanych, aby utrzymać poziom uodpornienia $> 10 \text{ jm / l}$,
- wycofanie szczepienia przeciw gruźlicy u dzieci w 7 i 12 r.ż.,
- utrzymanie szczepienia BCG u dzieci po urodzeniu.

PROPOZYCJE ZMIAN W KALENDARZU SZCZEPIEŃ

2007 r.

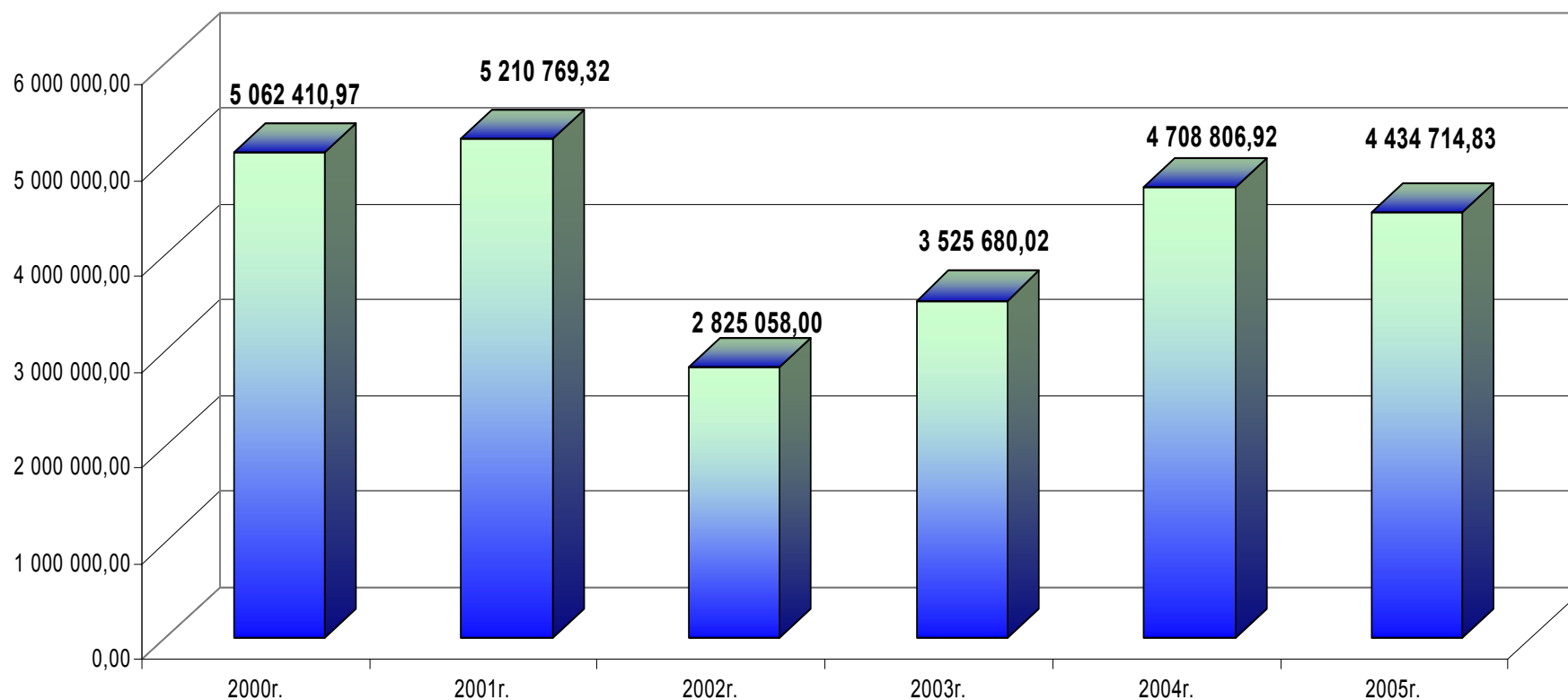
- wprowadzenie szczepień przeciw *Haemophilus influenzae* typu b dla całej populacji,
- zastosowanie szczepienia przeciwko *Streptococcus pneumoniae* dla dzieci ze wskazań określonych przez MZ

KOSZTY MINISTERSTWA ZDROWIA PONIESIONE NA REALIZACJĘ PSO

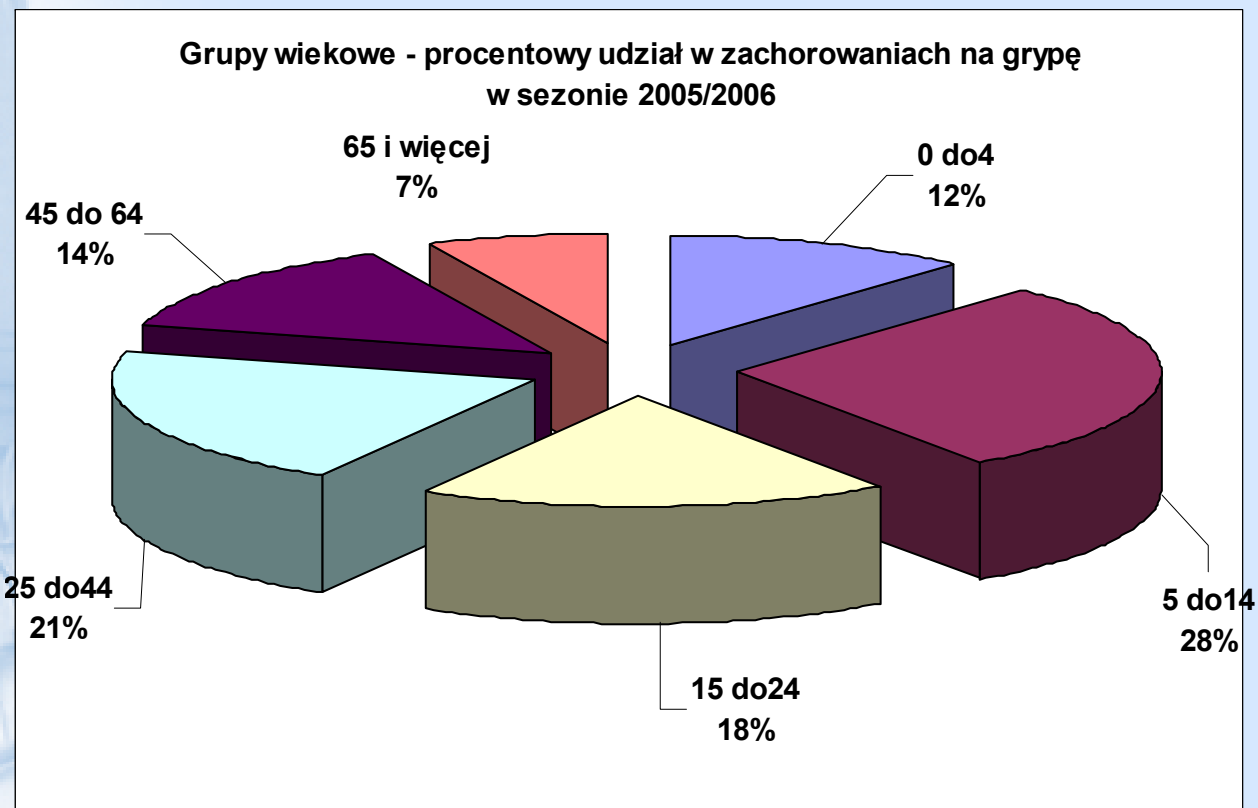

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W 2000 - 2005

Grypa w sezonie 2005/2006 (MZ-55)

Objawy grypy u dzieci:

- gorączka wyższa niż u dorosłych
- częstsze występowanie kataru i zaburzeń żołądkowo-jelitowych
- częste występowanie ostrego zapalenia ucha środkowego
- powikłania występują częściej niż u dorosłych